

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

філологічний

(назва інституту/факультету)

Кафедра

філософії і культурології

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Методологія та аксіологія культурологічних студій

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова (5 кредитів)

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма **Культурологія**

(назва програми)

Спеціальність **034 Культурологія**

(вказати: код, назва)

Галузь знань **03 Гуманітарні науки**

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти **магістерський**

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

філологічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання **українська**

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: **проф. М. Чікаркова, доктор філософських наук**

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів)

[http://www.religstud.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel&data\[3666\]\[caf_persons_id\]=1867&commands\[3666\]=item](http://www.religstud.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel&data[3666][caf_persons_id]=1867&commands[3666]=item)

Контактний тел. **0677548606**

E-mail: **m.chikarkova@chnu.edu.ua**

Сторінка курсу в Moodle **<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3882>**

Консультації
Очні консультації: за попередньою домовленістю.
(середа з 14.30 до 15.30).

Анотація навчальної дисципліни

Курс належить до циклу обов'язкових дисциплін й вивчається у 1 семестрі. Завдяки дисципліні студенти отримують фундаментальні знання про аксіологічний потенціал культурологічних досліджень, основні підходи та методи вивчення культури, навчаються застосовувати їх для аналізу культурних явищ минулого та сьогодення у теоретичному та прикладному аспектах.

Мета навчальної дисципліни – надати студентам комплексне уявлення про аксіологію культурологічних досліджень і систему методологічних принципів культурологічної науки, палітру парадигм інтерпретації феномена культури, взаємозв'язок методології культурологічного і філософського пізнання, міждисциплінарний характер культурології.

Навчальний контент освітньої компоненти

Змістовий модуль 1.	
Фундаментальні засади методології у культурологічному контексті	
Тема 1.	Сучасний етап розвитку культурологічного знання
Тема 2.	Феномен методології. Специфіка методології гуманітарних наук
Тема 3.	Аксіологічний фундамент культурологічного дослідження
Тема 4.	Загальнонаукова методологія та її застосування при вивченні феноменів культури
Тема 5.	Раціональне та ірраціональне у методології гуманітарних наук
Змістовий модуль 2.	
Конкретно-наукова методологія культурологічних студій: міждисциплінарні підходи	
Тема 1.	Теологічно-релігійознавчі підходи у вивченні культури
Тема 2.	Психологічні підходи до вивчення культури
Тема 3.	Філологічні підходи до вивчення культури
Тема 4.	Історичні підходи у культурологічному пізнанні
Тема 5.	Соціологічні аспекти культури та їх інтерпретація
Тема 6.	Мистецтвознавчі підходи до аналізу художнього твору
Тема 7.	Інформаційні технології у культурологічному контексті

Форми, методи та освітні технології навчання

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти опановують матеріал завдяки репродуктивним і інтерактивним методам, що сприяють формуванню аналітичного, критичного та креативного мислення:

- **Метод тестування** – забезпечує перевірку рівня засвоєння основних методологічних підходів та аксіологічних підвалин у культурології;
- **Робота з наочним матеріалом** – аналіз культурних артефактів, візуальних та текстових джерел, пов'язаних із ключовими культурними парадигмами;
- **Метод проблемного навчання** – обговорення фундаментальних питань: співвідношення об'єктивного і суб'єктивного в культурологічному знанні, роль ціннісних систем у формуванні світогляду тощо;
- **Інтерактивні лекції** – включають елементи дискусій, кейс-аналізу та творчих завдань, що стимулюють студентів до осмислення методологічного інструментарію культурології;

• **Проектний метод** – підготовка дослідницьких презентацій, есе та тематичних проєктів на основі аналізу методів культурологічних студій та з врахуванням аксіологічного виміру культури;

• **Кейс-метод** – робота над конкретними випадками застосування культурологічного аналізу: дослідження феномену культурних кодів, ціннісних трансформацій у різних історичних контекстах тощо.

Ці методи спрямовані на розвиток навичок критичного осмислення культурологічних категорій, методологічної рефлексії та застосування теоретичних знань у практичних дослідженнях.

Форми й методи контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота) робота, відповідь студента, створення цифрового контенту по темі та ін.

Формою підсумкового контролю є іспит.

Засобами оцінювання виступають:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проєкти (наскрізні проєкти; індивідуальні та командні проєкти; дослідницько-творчі та ін.);
- реферати;
- есе;
- створення інфографіки, інтелект-карти та словникової статті на задану тему;
- презентація на задану тему;
- доповідь на науковій конференції.

Критерії оцінювання результатів навчання

Курс «Методологія та аксіологія культурологічних студій» вивчається протягом семестру та складається з двох теоретичних та одного підсумкового модулю.

Кожний теоретичний модуль оцінюється в 30 балів, відповідно протягом семестру студент може набрати максимально 60 балів (30+30). Окрім цього, студент може виконати індивідуальне науково-дослідницьке завдання, що оцінюється від 1 до 10 балів.

Підсумковий модуль оцінюється у 40 балів. Він складається з двох форм роботи: теоретичної та практичної (тестові завдання). Теоретичний блок складається з двох питань, що підсумовують вивчений матеріал та за умови успішного розкриття кожне питання може бути оцінене у 15 балів. Практичний блок складається з 2 тестових завдань, що являють собою закриті тести (по 5 балів кожний). Тести виконуються у письмовому режимі одразу після теоретичної відповіді, а не на місці підготовки.

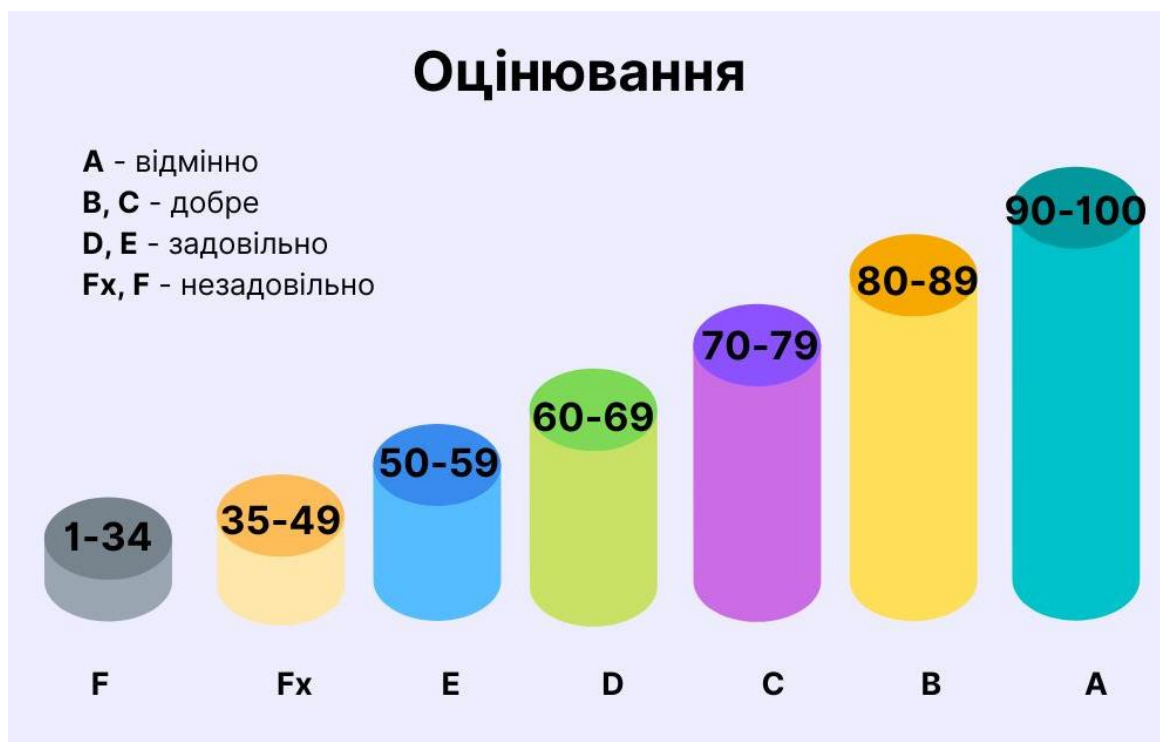
За умови успішної роботи у межах двох теоретичних модулів, виконання всіх форм роботи на підсумковому контролі, студент має можливість за результатами навчання з курсу отримати 100 балів.

Підсумкова кількість балів після закінчення вивчення навчальної дисципліни переводиться в оцінку за національною системою та шкалою ECTS. При виставленні загальної оцінки враховуються наступні критерії:

«А» ставиться у разі, якщо студент:	– постійно готувався до занять згідно з програмою дисципліни; – глибоко та всебічно розкривав зміст питань, використовуючи додаткову літературу; – показав уміння формулювати висновки, узагальнювати та аналізувати навчальний матеріал; – продемонстрував уміння формулювати власну точку зору та аргументовано доводити її; – переконливо та логічно викладав матеріал, проявляв творчий підхід до виконання індивідуального науково-дослідницького завдання; – належним чином виконував завдання для самостійної роботи; – допускав при усних відповідях та тестуванні окремі незначні неточності; – добре виконав завдання модульного контролю.
«В» ставиться у разі, якщо студент:	– розкривав згідно з програмою дисципліни зміст питань, використовуючи додаткову літературу; – робив узагальнення та висновки з окремих питань; – виконував завдання для самостійної роботи; – при усних відповідях не завжди повно й аргументовано викладав матеріал, а при тестуванні мали місце окремі неточності; – не проявив творчий підхід до виконання індивідуального науково-дослідницького завдання; – добре виконав завдання модульного контролю.
«С» ставиться у разі, якщо студент:	– розкривав згідно з програмою дисципліни зміст питань, але недостатньо й не завжди використовував додаткову літературу; – формулював висновки з окремих питань практичних занять; – не проявляв належної активності на практичних і семінарських заняттях; – брав участь у виконанні індивідуального науково-дослідницького завдання, але продемонстрував недостатній рівень наукової культури; – виконав завдання модульного контролю, але допускав окремі неточності при усних відповідях, тестуванні.
«D» ставиться у разі, якщо студент:	– відповідав на окремі питання, які обговорювалися; – формулював висновки з окремих питань; – при підготовці до практичних занять майже або й зовсім не використовував додаткову літературу; – не проявляв активності на практичних заняттях; – частково виконав завдання для самостійної роботи; – не виконав належним чином індивідуальне науково-дослідницьке завдання; – при виконанні завдань модульного контролю допустив багато неточностей або декілька грубих помилок.
«Е» ставиться у разі, якщо студент:	– відповідав на окремі питання, які обговорювалися; – допускав численні неточності при усних відповідях, демонструючи лише репродуктивний рівень засвоєння навчального матеріалу без його осмислення, – не вмів сформулювати свою позицію, проаналізувати або порівняти різні точки зору на проблему; – недостатньо використовував основну літературу й майже бо зовсім не використовував додаткову;

	– не проявляв активності на практичних заняттях, старанності при виконанні завдань для самостійної роботи; – виконав окремі завдання для самостійної роботи; – не виконав належним чином індивідуальне науково-дослідницьке завдання; – погано виконав завдання модульного контролю, з численними помилками та неточностями.
«F _x » ставиться у разі, якщо студент:	– поверхнево розкривав зміст питань, які розглядалися; – допускав суттєві помилки при усних та письмових відповідях; – поверхнево ознайомився з рекомендованою літературою; – частково виконав завдання для самостійної роботи; – не проявляв активності на практичних заняттях; – допускав принципові помилки під час виконання завдань; – не виконав завдання модульного контролю.
«F» ставиться у разі, якщо студент:	– поверхнево розкривав зміст питань, які розглядалися; – допускав суттєві помилки при усних та письмових відповідях, тестуванні; – не ознайомився з рекомендованою літературою; – не виконав завдання для самостійної роботи; – не виконав індивідуальне науково-дослідницьке завдання; – не проявляв активності на практичних заняттях; – на підсумковому занятті не вміє відтворити зміст окремих питань, передбачених програмою дисципліни; – не виконав завдання модульного контролю.

Набрана студентом кількість балів є основою для виставлення оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi_at-2023plusdodatky-31102023.pdf

Інформаційні ресурси

Науковий метод та наукові поняття. Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=Sr_YzslX49U

Культурологічний аналіз. Стилiстичний аналіз. Психоаналіз. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=sWCERW33bjg>

Емпіричні методи дослідження. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=luJ0idK3Qpo>

Цифрові методи вивчення арт ринку. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=ICRNTnZGe1s>

Аналітика для початківців. Методи дослідження. Режим доступу: <https://www.facebook.com/irf.ukraine/videos/2649167715183647>

Історія мистецтва: способи бачення та інструменти аналізу. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=8m-AIC111ds>

Методи наукового дослідження. Режим доступу: [youtube.com/watch?v=zB12QIQ9H14](https://www.youtube.com/watch?v=zB12QIQ9H14)

Інтермедіальність як явище мистецтва і метод аналізу. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=b9Nt6wNINIA>

Графо-геометричний метод аналізу побудови творів живопису. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=4fcJ4yzHxQA>